

Posudek školitele na diplomovou práci Jiřího Hrubého „Strukturální moc Evropské unie v Maghrebu“

Nejprve k formálním náležitostem práce. Rozsah, struktura i způsob výkladu vyhovují požadavkům kladeným na diplomovou práci. Autor se opírá o rozsáhlou odbornou literaturu, převážně anglosaské provenience. Seznam literatury je dobře zpracován, způsob citací je korektní a odkazy na literaturu v textu jsou pečlivě zpracovány. Objemný corpus literatury se váže k současným diskusím v teorii mezinárodních vztahů. Příslušné poznatky autor ve výkladu skutečně využívá, takže odborná báze diplomové práce je nepochybně solidní.

V úvodu práce autor specifikuje své téma, kterým je strukturální moc EU uplatňovaná v zahraničních vztazích se zvláštním zřetelem na Maghreb. Toto téma je svým způsobem nanejvýš teoretické a týká se vůbec možností, způsobů, cest a nástrojů, jaké má obecně EU k dispozici v působení na své zahraniční sousedy. Autora zjevně docela zajímá právě tato teoretická optika, neboť jim věnoval přes polovinu své práce, ale z pochopitelných důvodů daných omezeným rozsahem diplomové práce se zaměřuje pouze na způsoby a nástroje, jakými EU uplatňovala a uplatňuje svou strukturální moc v Maghrebu. Otázkou ovšem je nakolik potom závěry získané rozbořením této specifické zkušenosti lze zobecňovat na užívání strukturální moci EU v zahraniční politice všeobecně.

Vlastní členění práce odráží autorův postup od teoretické diskuse k praktickým politikám, které EU má všeobecně k dispozici a uplatňuje je vůči zahraničním sousedům, až se nakonec konkrétně zaměřuje na arabský svět a Maghreb jmenovitě. V úvodu upřesňuje své téma a nastoluje otázky, které práce potom v uvedené struktuře postupně tematizuje. V závěru se autor vrací k vůdčí otázce a pokouší se shrnout, proč použité nástroje strukturální moci EU uplatňované v Maghrebu selhávají. Již jsem poznamenal, že však není jasné, nakolik lze ze selhání nástrojů politického působení EU v arabském světě činit všeobecné závěry o vadách a nedostatcích strukturální moci EU jako takové. Důvodem selhání totiž mohou být i jiné faktory – viz téma islám a demokracie. Lze také uvažovat o tom, zda problém není v jisté základní impotenci EU vést společnou zahraniční politiku a zda příliš byrokratické způsoby, jak je uplatňována strukturální moc EU, nejsou již předem odsouzeny k neúspěchu, takže budou i nadále selhávat, pokud EU nebude schopna vést společnou zahraniční politiku, která by se opírala o jasně vyjádřenou politickou jednotu tohoto společenství evropských národních států. Tyto otázky autor vlastně souběžně také nastoluje, ale ve výkladu se jim spíše vyhýbá.

Způsobem zpracování dané látky autor prokazuje značnou sečtělost a orientaci nejen v teoretické literatuře, ale potvrzuje i značné znalosti konkrétních politických praktik, které EU užívá v působení na své zahraniční sousedy. Jeho výklad těchto věcí je srozumitelný, dobře argumentovaný a prozrazuje dobré analytické schopnosti. Práci klasifikuji jako výbornou.

